
Wprowadzenie

*Wiek XIX był wiekiem imperiów, a wiek XX erą państw narodowych.
Wiek XXI będzie erą miast¹.*

Tempo urbanizacji świata jest dziś niezwykle dynamiczne – globalna populacja miast każdego roku wzrasta o około 60 mln². Prognozuje się, że do roku 2050 w miastach będzie żyć 68% światowej populacji³. To zupełny odwrót trendów w porównaniu do stulecia wcześniej, kiedy miasta zamieszkiwało zaledwie 30% ludzi⁴. W 2021 r. wskaźnik ten osiągnął 57%⁵. Wraz z tak intensywnym wzrostem odsetka osób zamieszkujących ośrodki miejskie maleje zdolność miast do sprawnego funkcjonowania i zabezpieczania podstawowych potrzeb socjalno-bytowych społeczeństwa. Rządzący, świadomi społecznych, ekonomicznych, środowiskowych, a przede wszystkim politycznych wyzwań nadchodzących wraz z masową urbanizacją, szukają rozwiązań, które pozwoliłyby wyeliminować i ograniczyć niekorzystne zjawiska, z którymi przyszło lub przyjdzie im się zmierzyć.

¹ B.R. Barber, *Gdyby burmistrzowie rządzili światem: dysfunkcyjne kraje, rozkwitające miasta*, Muza SA, Warszawa 2014, s. 8. Słowa wypowiedziane przez Wellingtona E. Webba, byłego burmistrza Denver, w kwietniu 2000 r. podczas spotkania burmistrzów z Francji, Niemiec i USA w Lyonie.

² C. Manville i in., *Mapping Smart Cities in the EU*, European Parliament, Brussels 2014, s. 17.

³ United Nations, *World Urbanization Prospects: The 2014 Revision*, United Nations, New York 2015, s. 20.

⁴ United Nations, *World Urbanization Prospects: The 2018 Revision, Online Edition*, <https://esa.un.org/unpd/wup/Publications> [dostęp: 02.03.2019]. Należy zwrócić uwagę, że globalny wskaźnik urbanizacji nie odzwierciedla znaczących dysproporcji w rozmieszczeniu ludności na poziomie regionów geograficznych. W Ameryce Północnej, najbardziej zurbanizowanym kontynencie świata, obszary miejskie zamieszkuje 82% ludności. W Europie wskaźnik ten wynosi 74%, w Azji około 50%, a w Afryce 43%.

⁵ The World Bank, *Urban population (% of total population)*, <https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS> [dostęp: 07.01.2022].